

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATVS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

Binsfeld, Peter

Avgvstae Trevirorum

VD16 B 5530

4. Præludium. Permißione diuina præmissa, Dæmon operatur tantum,
quantum ei conceditur, & non plus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41113

in suis mancipijs operatur, quemadmodum homines in pecoribus suis: Et illic tamen quantum Dei iusto iudicio finitur. Sed aliud est quādo potestas eius etiam suis sicut ei placet, tractandis maiore potestate prohibetur: aliud quando ei potestas etiam in eos, qui ab illo alieni sunt, datur. Sicut homo de pecore suo pro humano captu facit, quod vult, nec sanè facit, si prohibeatur à potestate maiore. De alieno autem pecore vt faciat, expectat sibi potestatem dari ab illo, cuius est. Ibi ergo potestas, quæ fuerat, prohibetur: hîc autem, quæ non fuerat, tribuitur.

Demon non plus potest, quàm Deus ei permittit. 4. Præludium. *Permissioe diuina premissa, Demon operatur tantum, quantum ei conceditur, & non plus.*

Patet in Tob. Ecce in manu tua est: veruntamen animam illius serua. & in Apocal. 20. Angelus catena ligauit Demonem. & in Exod. cap. 7. & 8. Magi Pharaonis serpentes fecerunt, & alia similia, vbi ad Ciniphes, quæ sunt muscæ minutissimæ, ventum est, defecerunt malefici, & dixerunt ad Pharaonem: *Digitus Dei est hic, vt rectè notat S. Augustinus li. 3. de Trinit. cap. 7. & 9.* A bonis etiam angelis, quibus orbis & hominum custodia commissa est, aliquando Dæmones impediuntur, ne possint omnia, quæ cupiunt, in effectum deducere. Quando Dæmonis potestas apud Doctores dicitur ligata ad sensum Scripturæ,

non

non ita intelligendum, quod per mortem Christi ita sit religatus in infernum, ut non possit ad nos accedere tentationis & vexationis gratia, vsq; ad aduētum Antichristi, quando eius potestas soluetur, ut malè Franciscus Ponzinibius in tractatu de Lamijs & excellentia vtriusq; iuris, num. 56. videtur intelligere. Hoc enim argumento vtitur contra translationem realem. Diabolus ligatus est in inferno: Ergo non potest exire ad tentandum & portandum sagas. Sed hic sensus sapit hæresin, ut probè ostendit Barth. Spin. in Apologia 2. c. 5. contra Ponzinibium, cum sacrę literę contrarium doceant. i. Petr. 5. Aduersarius noster diabolus tanquam leo rugiens circumit, querens, quem deuoret. & Ephes. 6. Non est nobis colluctatio aduersus carnem & sanguinem, sed aduersus principes & potestates, aduersus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitię in cœlestibus. Vbi præmisit Apostolus hæc verba. Induite vos armaturam dei: ut possitis stare aduersus insidias diaboli. Et Christus Apostolis reliquit potestatem eiiciendi Dæmonia. Tandem experientia compertissimum est, multos in dies vexari, tentari, & non raro possideri à Dæmonibus. Quare non omnes Dæmones sunt ligati in inferno, sed magnus numerus eorum habitat in aere isto caliginoso, iuxta Apostoli Petri doctrinam. De qua re Magister sententiarum &
Docto-

2 DE CONFSSIONIBVS

Doctores in 2. d. 6. tractant. Et præclare Guilhelmus Parisien. scribit in 2. part. de vniuerso. Cùm doctrina, inquit, Christianorum habeat euidenter in aëris parte caliginosa Dæmones quasi in carcere habitare vsq; ad diem iudicij: quæritur qualiter inde tam liberè exeant, & in multitudinetanta? Aliquando enim totam terram quasi occupasse videntur in templis & statuis, ac receptaculis alijs, in domibus ac penetralibus, limitibusq; agrorum ac syluis, in fontibus atq; fluminibus & locis amœnis, in quibus colebantur & respondebant. Aut ergo paucissimi remanebant in aëre: aut incredibiliter numerosa est multitudo eorum. Vnde videntur liberum habuisse, imo adhuc habere egressum, cùm ad incantationes, inuocationesq; magorum, & Necromanticorum mox veniant. Quid etiam dicam de opere maioris, minorisq; circuli, in quibus tãta eorum multitudo apparet, vbi & quatuor reges eorum à quatuor mundi partibus cum exercitibus suis innumerabilibus venire dicuntur? De exercitibus quoq; nocturnis, quid de fatis ac dominabus nocturnis, quarum principem vocant Abundiam seu Satiam ab abundantia & satietate, quas largiri creduntur domibus, quas frequentant, præsertim à mulieribus, quæ anilibus deliramentis intendunt, cùm hæc omnia maximè maligni spiritus videantur? Quomodo ligati aut incarcerati censentur, qui ita dis-

cur-

currunt? Nam & Euangelium protestatur in vno homine legionem vnam fuisse. Veruntamen ob hæc nullatenus debes de veritate doctrinæ Christianorum præactæ ambigere. Quod si reminiscaris sermonis eius, qui dixit, quod tot legiones in vnoquoq; separatarum ordine substantiarum consistunt, quot sunt personæ in vna legione: videbis in vnoquoq; ordine esse sex millia, & sexcentas, & sexaginta sex legiones. Vnde nequaquam putandum est, quod ad libitum possint seuire in homines. Nec sine permissione prouidentiae creaturis egredi queunt, & nostram habitationem intrare: imò iusto Dei iudicio illudunt, & penas varias infligunt iniquis, in quibus omnibus creatoris intentio sancta & recta est, utpote decor iustitiæ, correctio peccatorum, puniatio medicinalis culparum, exercitatio electorum. Hæc Guilielmus. Sed nunc ad propositum reuertamur, alligata est potestas Dæmonis non ita ut tentare non valeat, sed ne tantum tentet, quantum tentare desiderat, ut S. Augustin. lib. 20. cap. 8. de Ciuit. Dei docet, cum ait. Sed alligatio diaboli est, non permittere exercere totam tentationem, quam potest vel vi, vel dolo ad seducendos homines, in partem suam cogendo violenter, fraudulenterue fallendo. Per aduentum CHRISTI & mortem eius ligata est potestas Dæmonis, quia aperta est ianua paradyfi, quæ ante clausa erat.

erat cunctis, & nunc aditus mundis animabus patet ad cælum per redemptionem Saluatoris nostri, & vbi abundauit delictum, superabundauit & gratia. Non tamen negandum est, quin ex parte tentatorum, Demonis potestas respectu aliquorum magis sit soluta, quam ratione aliorum. Quod S. August. in ser. 197. de temp. qui est sermo secundus de Dominica prima post Trinitatis docet: Ante aduentum Christi, ait, fratres charissimi, solutus erat diabolus: veniens Christus fecit de eo, quod in Euangelio dictum est: Nemo potest intrare in domum fortis, & vasa eius diripere, nisi prius alligauerit fortem. Venit ergo CHRISTVS, & alligauit diabolum. Sed dicet aliquis. Si alligatus est, quare adhuc tantum præualet? Verum est, fratres charissimi, quia multum præualet: sed tepidis & negligentibus, & DEVM in veritate non timentibus dominatur. Alligatus est enim tanquam innexus canis catenis, & neminem potest mordere, nisi eum, qui se illi mortifera securitate coniunxerit. Iam videte fratres, quàm stultus est homo ille, quem canis in catena positus mordet. Tu te illi per voluptates & cupiditates seculi noli coniungere, & ille ad te non præsumet accedere: latrare potest, sollicitare potest, mordere omnino non potest, nisi volentem. Non enim cogendo, sed suadendo nocet, nec extorquet à nobis consensum, sed petit. Ex dictis constat

stat

stat maiorem concedi potestatem Dæmoni in peccatores, & maximam in eos, qui maxima crimina commiserunt: cùm gratia DEI, quæ Dæmoni resistit, & ei manus ligat, longe à sceleratis hominibus sit. Quare falsum quoq; est quod Pözinibius arbitratur, Deum non permittere, vt diabolus portet sagas: Cùm omnium iniquorum, maximè tamen maleficorum princeps & caput sit diabolus, & ipsi sint membra eius, qui Deo permittente, potest eos mouere, non est ambigendum, cùm peccata eorum maxima maximè iram Dei prouocent, Deum permittere: qui enim permisit filium suum, in quo nullam vestigium peccati vnquam extitit, à dæmone in montem duci, & ad pinnaculum templi constitui, nec non à membris suis Iudæis flagellari, & crucifigi, quomodo non permittet sceleratos maleficos & magos, vexare & mouere? Prædictæ doctrinæ admodum conforme est, & in sequentibus magis elucescet, quod pro verissimo habeo, in crimine nefando maleficorum & sagarum cõtra quorundam hominum ignorantiam, qui sæpius admirantur, quomodo homines minima data occasione in tam graue & horrendum crimen incidant, maxima crimina antecedere casum. Exempli gratia, vt ex quotidianis maleficorum confessionibus percipimus: mulier ex aliqua desolatione redditur pusillanimis, statim aggreditur eam Dæmon: aut vir aliquam displicentiam

tiam concipit aduersum propriam vxorem;
 voluptateq; accenditur in aliam, in cuius for-
 ma se offert mille artifex & vincit. Vel iuuenis
 aliquis voluit obambulans solus cogitationes
 in animo turpes de rebus venereis, in prom-
 ptu apparet traditor in specie formosissimæ
 fœminæ, & his habitis leuibus occasionibus,
 Dæmon statim proponit consilium, & pro-
 mittit quod velit facere voti compotes, si Deo
 abrenuncient, & castra sua velint sequi, his
 propositis miseri morem traditori gerunt, de
 his omnibus exempla plurima sunt in proces-
 sibus nostrorum iudicum. Dico ergo has le-
 ues occasiones & causas proximas, quæ Dæ-
 moni portam aperiunt, multo grauiora pec-
 cata præsupponere, quæ diuina sic exigente iu-
 stitia, demeruerunt casum in tam abominabi-
 le facinus. Quia & diuinis literis, & doctissimo-
 rum virorum auctoritate comprobatur, quod
 præcedentia peccata quandoq; sint causa alio-
 rum. Sic Paulus Rom. i. Quia non probauerunt
 Deum habere in notitia, tradidit illos Deus in
 reprobum sensum, vt faciant ea, quæ non con-
 ueniunt, & in desideria cordis eorum. Esai. 6.
 Excæca cor populi huius, & aures eius aggra-
 ua. Sap. 2. Excæcauit enim eos malitia eorum.
 Sic etiam in sacris DEVS dicitur excæcare &
 aggrauare aures, vt videntes non videant, &
 audientes non intelligant. His accedunt Do-
 ctiores, S. Gregor. homil. ii. in Ezechielem.

Iustus

Iustus & omnipotens DEVS, eum præcedentibus peccatis irascitur, permittit vt cæca mens etiam in alijs labatur. S. August. in lib. 83. quaestionum. q. 79. S. Thom. 1. 2. q. 79. art. 3. & q. 87. art. 2. & alij alibi. Quare omnes, qui vident, quando diabolus Dei abnegationem proponit, & abrenunciationem eorum, quæ in Baptismo promittuntur, desiderat, (quod Dæmonis negotium sit) necesse est, quod excæcati non videant: quis enim nisi cæcus tam oculis corporis quàm cordis, si audiat sibi proponi Dei abnegationem non exhorrescat? quis tam à mente alienus, si adhuc scintilla veræ lucis irradiet, metu non concutiatur, si tale scelus obijciat? Certum ergo videtur, talia præcessisse scelera, quorum pœna est, vt videntes non videant, & audientes non intelligant. Atq; hoc singulare est inimici & hostis studiū, nec Dei providentia permittit, quod animam inuadere possit, quæ peccatis & sceleribus prius se nõ priuârit amicitia & gratia Dei. Sic Cassian. in collationibus Patrum, collat. 8. quæ est Abbat. Sereni ex collatione S. Anthonij, probat & definit, nullatenus Dæmonem posse mentem cuiusq; vel corpus inuadere, nec habere facultatem in cuiuslibet animam penitus irruendi: nisi eam primò destituerit omnibus cogitationibus sanctis, ac spiritali contemplatione vacuam nudamq; reddiderit. Quod idem re-
B
sost

Iost. lib 2 de Prouidentia Dei. Quemadmo-
 dum, inquit, hi, qui parietes suffodiunt noctis
 tempore extincto lumine, & furari opes, & ea-
 rum dominos cum omni facultate iugulare
 possunt: Ita & hic (intellige Dæmonem) per
 cæcæ noctis errorem ac tenebras merorem of-
 fundens, cogitationes omnes, quæ ad muni-
 men nostrum esse possunt, subducere prius ac
 furari nititur, vt desertam ac sine adiutorio a-
 nimam inuadens, plagis innumeris cõfodiat.
 Ad idem facit Glossa Matth. 4. in illa verba. Si
 cadēs adoraueris me, cum infert. Ergo qui ad-
 oraturus est diabolum, ante corruit. Si quis
 obijciat: Deus Optimus Maximus in Iob, An-
 thonium, aliosq; viros sanctos etiam reliquit
 Dæmoni, ad tentandum & vexandum pote-
 statem. Ergo ratione peccatorū non permittit
 Deus tentationem & deceptionem. Facilis est
 ad hoc Responso: Concessa est in viris sanctis
 Dæmoni potestas ad exercitium & coronam,
 in læsione & vexatione aliqua corporali sine
 vlllo animæ vulnere: vt patet in Iob. Ecce om-
 nia in manu tua sunt, veruntamen animam e-
 ius serua. At respectu maleficorum est conce-
 ssa potestas ad interitum etiam animarū, quia
 dæmon tam animam eorum sibi vendicat per
 consensum in tam immane scelus, quàm etiam
 in corpus dominatur, quod verberibus quo-
 que subijcit, si maleficus pro suo beneplacito
 seruitutem ei non impendat. Sunt enim male-
 fici

fici & sagæ quasi asini diaboli, ipsum quasi portant, & ab eo deferuntur, & tamen ex permissione diuina id demerentibus peccatis, in tanta sunt cæcitate, quod videntes non vident, & audientes non intelligant. Quod si quis obijciat contra dicta illud Apocalypseos cap. 20. Cùm consummati fuerint mille anni, soluetur Sathanas de carcere suo, & exiet, & seducet gètes: quod erit tempore Antichristi, quãdo erit tanta tribulatio, vt etiam, si fieri possit, electi moueantur: Ad quam auctoritatem videtur alludere Ponzinibius loco citato. Respondeo cum Magistro & alijs in 2. d. 6. quod cùm hæc de Lucifero intelligantur, siue in infernum demersus sit, siue non: credibile est, eum non habere potestatem tantam accedendi ad nos, quantam habebit tempore Antichristi, in quo fraudulenter ac violenter operabitur. Et ideo tunc dicitur soluendus, quia maior est potestas propter maiorem hominum malitiã, & incredulitatem dabitur à Deo ad têtandum homines, quàm modo habeat. De hac autem alligatione & solutione diaboli latè agit S. Augustinus lib. 20. cap. 8. de Ciuit. Dei, quem studiosus lector videre poterit.

5. Præludium. *Ad maleficium præter diuinam permissionem, & diaboli potestatem, requiritur hominis libera voluntas, quæ ex malitia consentit in maleficium, quæ*

In maleficiũ etiam maleficus liberè consentire debet.

B 2

diabo-